

Pamiętamy o prof. Wilhelminie Iwanowskiej

W 26. rocznicę śmierci prof. Wilhelminy Iwanowskiej przedstawiciele samorządu miejskiego złożyli kwiaty na jej grobie.

W imieniu mieszkańców kwiaty na grobie Honorowej Obywatelki Miasta Torunia złożyli: zastępca prezydenta miasta Rafał Pietrucień, w imieniu Przewodniczącego Rady Miasta, Łukasza Walkusza, radna Aneta Wierzbowska, przewodniczący Rady Miasta latach 1994-2002 Bogdan Major, dyrektor Biura Rady Miasta Marek Wiliński oraz uczniowie Szkoły Podstawowej nr 7.

Wilhelmina Iwanowska urodziła się w Wilnie w 1905 r. Tam też ukończyła gimnazjum i liceum SS Nazaretanek. Ciekawość wszechświata skierowały na studia astronomii, które podjęła na Uniwersytecie Stefana Batorego. Od 1927 r. pracowała w Obserwatorium Astronomicznym USB zorganizowanym i kierowanym przez prof. Władysława Dziwulskiego. W 1937 r. uzyskała habilitację.

Po wojnie zamieszkała w Toruniu. Stała się ona wtedy nie tylko współzałożycielką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, ale także razem z prof. Dziwulskim "toruńskiej szkoły" astronomii i radioastronomii. Szkoły, która ponownie przypomniła światu kopernikańską sławę Torunia i wykształciła rzesze wybitnych uczniów zajmujących dziś stanowiska profesorów w uczelniach w wielu krajach. Badania i prace naukowe prof. Wilhelminy Iwanowskiej na temat astronomii gwiazdowej (m.in. statystyczne badanie ruchu gwiazd w przestrzeni, fotometria fotograficzna gwiazd zmiennych, badanie widm gwiazdowych, ewolucja galaktyk) przyniosły jej sławę jako wybitnego naukowca. O tym, jak wielkim autorytetem w świecie astronomii cieszyła się prof. Iwanowska świadczą liczne zaproszenia na wykłady na uczelniach europejskich i amerykańskich oraz fakt powierzenie jej funkcji wiceprezesa Międzynarodowej Unii Astronomicznej.

Prof. Wilhelmina Iwanowska była także członkiem rzeczywistym PAN oraz wielu towarzystw naukowych na całym świecie, a także doktorem honoris causa trzech uniwersytetów (University of Leicester w Anglii, University of Manitoba w Winnipeg w Kanadzie oraz rodzimego UMK). Honorowe obywatelstwo przyznało jej kanadyjskie miasto Winnipeg. Prof. Iwanowska była także założycielką Oddziału Toruńskiego

Centrum Astronomicznego PAN. W 1997 r. miasto nadało jej tytuł Honorowej Obywatelki Torunia. Imieniem Wilhelminy Iwanowskiej nazwano jedną z ulic Torunia na Podgórzu.

Profesor Wilhelmina Iwanowska zmarła 16 maja 1999 r. Jest pochowana na cmentarzu św. Jerzego przy ul. Gałczyńskiego w Toruniu.

Decyzją Rady Miasta Torunia przyjętą podczas sesji 5 września 2024 r. rok 2025 w Toruniu jest rokiem Wilhelminy Iwanowskiej. W tym roku bowiem przypada rocznica 120-lecia urodzin astronomki. Ustanowienie roku 2025 rokiem Honorowej Obywatelki Torunia jest wyrazem hołdu dla jej niezwykłego dorobku naukowego, a także znakomitą okazją do popularyzacji nauki, zwłaszcza astronomii oraz promowania miasta jako ważnego ośrodka badań astronomicznych.

Fot. © UMT 2025, autor: Wojtek Szabelski, licencja: CC BY-NC 4.0

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)